

європейський трейдинг у підземних газових сховищах України. Західноукраїнські газосховища фактично вже є газовим хабом, оскільки проектувалися та будувалися на перетині потужних магістральних трубопроводів, якими до останніх років постачалося до 75% російського газу до країн Євросоюзу.

Таким чином, для створення та ефективного функціонування газового хабу на Прикарпатті необхідними умовами є:

- відповідність нормативно-правових та технологічних умов (модернізація ГТС) для повної синхронізації роботи газотранспортної системи України з газотранспортними системами держав – членів ЄС (насамперед Польщі, Угорщини, Словаччини та Румунії);

- забезпечення нормативно-правових рамок для роботи на території України іноземних компаній, що займаються розробкою та видобутком газу.

Список використаних джерел.

1. Гладченко А. Вплив трансформації європейського регіонального ринку природного газу на економічну рівновагу в Україні / А. Ю. Гладченко // Ефективна економіка. – № 6. – 2015.

2. Закон України «Про ринок природного газу» // Відомості Верховної Ради (ВВР), 2015, № 27, ст.234

3. Опімах Р. Невідкладні реформи для газового ринку / Дзеркало тижня, 4 квітня 2014 [Електронний ресурс] Режим доступу: http://gazeta.dt.ua/energy_market/nevidkladni-reformi-dlya-gazovogo-rinku

4. Рамазанов В. Газові «хаби» Європи. Створення східноєвропейського газового хаба / В. Рамазанов // Економіст. – №11. – 2014. – С. 20-24

УДК 65.012

ПРО ПІДВИЩЕННЯ РОЛІ ВИКОРИСТАННЯ ТЕХНІКО-ЕКОНОМІЧНОГО АНАЛІЗУ НА ВІТЧИЗНЯНИХ ПІДПРИЄМСТВАХ

М.О. Данилюк

*ІФНТУНГ, вул. Карпатська, 15, м. Івано-Франківськ, Україна, 76019,
e-mail: econpid@nung.edu.ua*

Підвищенню ефективності виробничо-господарської діяльності підприємств завжди відводилось важливе місце серед актуальних завдань економічної науки. Одним із першочергових напрямів підвищення ефективності є налагодження на підприємстві дієвого та високопрофесійного економічного аналізу. Як відомо, без забезпечення такої важливої функції не можна розраховувати на прийняття виважених та своєчасних управлінських рішень на будь-якому ієрархічному рівні.

Серед багатьох видів економічного аналізу, які проводяться на рівні підприємств, на наш погляд, недостатньо уваги приділяється саме техніко-економічному аналізу (ТЕА). Його мета – це вивчення взаємодії технічних та економічних процесів, виявлення причинних взаємозв'язків та взаємодії різних техніко-технологічних та організаційно-економічних факторів, напрацювання заходів для реалізації виявлених резервів раціонального

використання усіх видів ресурсів. Серед основних завдань ТЕА можна виділити такі:

- забезпечення науково-економічної обґрунтованості внутрішньо-виробничого планування;
- об'єктивне та всебічне дослідження якості виконання норм та планів як окремими структурними підрозділами, так і підприємством загалом;
- визначення економічної ефективності використання матеріальних, трудових та фінансових ресурсів;
- виявлення та оцінка внутрішніх виробничих резервів підвищення ефективності робіт підприємства.

У процесі проведення ТЕА досліджується діяльність усіх структурних підрозділів підприємства, служб, цехів, дільниць, бригад та окремих робочих місць. Джерелом інформації для такого аналізу будуть планово-нормативні дані, матеріали оперативного та бухгалтерського обліку, а також поза облікові дані. До проведення ТЕА необхідно залучати як працівників економічних служб так і керівників відповідних рівнів управління, а також фахівців технічних спеціальностей та окремих робітників.

Для посилення ролі ТЕА як важливої складової підготовки та впровадження управлінських рішень на вітчизняних підприємствах, на наш погляд, необхідно виконати ряд науково-методичних завдань. Насамперед це сформулювати визначення цього виду економічного аналізу, оскільки у фаховій літературі немає єдиного підходу до даної категорії. Важливим у методичному плані є вибір системи техніко-економічних показників, які характеризують ефективність заходів запровадження нової техніки, технології, організації виробництва, праці та управління. Якщо у навчальній літературі можна ознайомитися із системою основних техніко-економічних показників (обсяг виробництва, продуктивність праці, собівартість окремих видів продукції, матеріалоемність продукції тощо), то специфічні техніко-економічні показники для підприємств окремих видів економічної діяльності відсутні. Вважаю доцільним при написанні нових навчальних посібників (підручників) з економічного аналізу окремих розділ присвятити техніко-економічному аналізу з обов'язковим викладом методики проведення ТЕА. Оскільки суб'єктом даного виду аналізу виступають у значній мірі фахівці технічних спеціальностей, рекомендується при читанні економічних дисциплін для цих спеціальностей виділяти окрему тему «Сутність та методика проведення ТЕА».

Будь-який вид економічного аналізу має бути високоінтелектуальним, викликати повагу до його результатів. Висновки та рекомендації на базі формальних розрахунків викликають недовіру до них. Про це треба пам'ятати як практикам, так і науковцям, які повинні спільними зусиллями забезпечити такі аналітичні результати, що ні в кого не будуть викликати сумніву.